

De gemeenteraad van Albrandswaard

Uw brief van:

Ons kenmerk: 1340247

Uw kenmerk:

Contact: C. Kolf

Bijlage(n):

Doorkiesnummer: 0180-451286

E-mailadres: k.kolf@bar-organisatie.nl

Datum: 10 juli 2018

Betreft: Raadsinformatiebrief meicirculaire Gemeentefonds 2018

Geachte raadsleden,

Inleiding

In deze brief gaan we in op de aandachtspunten uit de meicirculaire 2018 van het Gemeentefonds en de consequenties die daaruit voortvloeien voor onze gemeente.

Kernboodschap

In deze meicirculaire worden de accessen en enkele andere onderwerpen negatief bijgesteld. Ondanks dat er per saldo voor Albrandswaard over de hele periode 2018 t/m 2022 toch sprake is van een toename van het Gemeentefonds ontstaat door deze bijstelling een structureel tekort in onze begroting. Daarnaast moeten we ook nog rekening gaan houden met de medewerking aan de uitvoering van het InterBestuurlijk Programma (IBP).

Cijfermatige ontwikkelingen meicirculaire 2018

De financiële gevolgen zijn als volgt samen te vatten:

bedragen x € 1.000

Omschrijving + = voordeel en - = nadeel	2018	2019	2020	2021	2022
Algemene uitkering per december 2017	25.477	26.026	26.559	26.981	27.379
Mutaties tussentijdse maartcirculaire 2018 (IBP)	211	1.213	1.964	2.538	3.285
Mutaties reguliere meicirculaire 2018	261	-637	-885	-988	-1.268
<i>Totaal mutaties maart en mei 2018</i>	<i>472</i>	<i>576</i>	<i>1.079</i>	<i>1.550</i>	<i>2.017</i>
Algemene uitkering per mei 2018	25.949	26.602	27.638	28.531	29.396

Effecten op begroting

<u>Ontwikkeling ivm publicatie meicirculaire 2018</u>	2019	2020	2021	2022
Perspectief VJN 2019 op begroting	-126.500	10.300	8.400	110.600
Gevolgen meicirculaire 2018 (bruto)	-637.000	-885.000	-988.000	-1.268.000
Stelpost BCF onzekerheid (i.v.m. nieuwe systematiek Rijk)	450.000	450.000	450.000	450.000
Perspectief op Begroting 2019 na meicirculaire	-313.500	-424.700	-529.600	-707.400

Toelichting

De nadere inhoudelijke toelichtingen op de meicirculaire zijn als volgt.

Algemeen

De meicirculaire 2018 is op 31 mei jl. uitgebracht op basis van de Voorjaarsnota van het Rijk. In september volgt er een circulaire op basis van de Miljoenennota en in december op basis van de Najaarsnota van het Rijk. Dit jaar is er echter ook een extra tussentijdse maartcirculaire verschenen

naar aanleiding van het sluiten van het InterBestuurlijk Programma (IBP) door de diverse overheidslagen. Daarin zijn afspraken gemaakt over diverse maatschappelijk opgaven waar de overheden gezamenlijk voor staan. Op 27 juni jl. is op het VNG-congres ingestemd met de uitgangspunten van het IBP en wordt er door de VNG met het rijk dooronderhandeld over de financiering van de tekorten in het Sociale domein.

In deze brief worden de uitkomsten van de meicirculaire inclusief die van de tussentijdse maartcirculaire vergeleken met de laatst verstrekte raadsinformatiebrief over de decembercirculaire 2017.

Toelichting mutaties maart en mei 2018

bedragen x € 1.000

Nr.	Omschrijving + = voordeel en - = nadeel	2018	2019	2020	2021	2022
1.	Accressen vertaling IBP tussentijds in maart	211	1.213	1.964	2.538	3.285
2.	Bijstelling accressen in meicirculaire	-27	-55	-221	-334	-615
3.	BTW-compensatiefonds (wijziging werkwijze)	-14	-495	-627	-705	-838
4.	Verhoogde asielinstream	68	0	0	0	0
5.	Schulden en armoede	20	16	16	0	0
6.	Overheveling en ontwikkelingen soc.domein	227	21	52	93	171
7.	Hoeveelheidsverschillen aantallen diverse maatstaven en overige kleine mutaties	-13	-124	-105	-42	14

1. Accressen vertaling IBP tussentijds in maart

Onderdeel van de afspraken uit het IBP is dat de normeringsmethodiek ('samen de trap op en af') blijft gelden en dat met ingang van 2018 de huidige basis voor de accresberekening (€ 100 miljard) wordt ingewisseld voor een bredere Rijksuitgavennorm (€ 240 miljard). Deze bredere vergoedingsbasis zorgde in maart voor hoge accressen ter waarde van € 2,88 miljard voor gemeenten ten opzichte van wat al in de septembercirculaire 2017 door het vorige kabinet meerjarig was opgenomen. De hoge accressen worden veroorzaakt door forse beleidsintensiveringen (€ 14 miljard) van het nieuwe kabinet Rutte III, door hogere loon- en prijscompensaties bij het Rijk en door autonome groei van de totale Rijksbegroting waaronder vanaf 2018 ook die van zorg en sociale zekerheid.

Met de vaststelling van het IBP ontvangen wij de hogere accressen en wordt van ons verwacht aan de uitvoering (regionaal) mee te werken. Uitgangspunt blijft echter dat de gemeenteraad van Albrandswaard gaat over de besteding van de gelden.

2. Bijstelling accressen in meicirculaire

Het effect van lagere gasbaten door het terugbrengen van de gasproductie in Groningen (uitgaventaakstellingen bij het Rijk) en neerwaartse bijstelling van de lonen en prijzen zorgt in mei voor lagere Rijksuitgaven en dus weer voor een verlaging van de accressen. Per saldo blijft er over maart en mei echter sprake van een positief structureel beeld op de accressen.

3. BTW-Compensatiefonds (wijziging werkwijze)

De afrekening van het BTW-Compensatiefonds (BCF) 2017 is nadelig, Gemeenten hebben in totaal iets meer gedeclareerd bij het BCF dan gedacht in september 2017. Voor Albrandswaard een uitname van € 14.000 in 2018 (incidenteel).

Daarnaast vervalt per 2019 de voorschotregeling in het BCF. Een uitname t/m 2022 van € 2,7 miljoen. Het gaat hier technisch gezien om een wijziging van de werkwijze bij het Rijk. Tot nu werd een voorschot gegeven op de inschatting in welke mate de declaraties van gemeenten onder het BCF-plafond zouden blijven. Wegens de grote onjuistheid van die inschatting komt er nu een andere regeling. Met ingang van 2019 worden de opgenomen voorschotten afgeraamd en wordt jaarlijks op basis van de laatste inzichten bij de septembercirculaire een nieuw voorschot gegeven. Dat voorschot wordt vervolgens afgerekend bij de meicirculaire in het volgende jaar. Op voorhand een flinke

aderlating in het budgettair kader van de gemeenten bij de begroting. Uiteindelijk komen we financieel niet tekort omdat bij de afrekening (in werkelijkheid bij de meircirculaire van het jaar volgend op de begroting) we krijgen waar we recht op hebben.

Toch kunnen wij in het nieuwe meerjarenperspectief nu niet uitgaan van een volledig budgettair neutraal beeld. De Provincie, als toezichhouder op onze begroting, stelt namelijk dat wij met deze gewijzigde werkwijze voorzichtig dienen om te gaan. Daarom kunnen wij vanaf 2019 slechts een structurele stelpost van € 450.000 opnemen om de grootste nadelige effecten van deze onzekerheid op te vangen (zie tabel Effecten op begroting).

4. Verhoogde Asielinstroom

Dit is een tijdelijke regeling voor de jaren 2016 en 2017 waarbij het Rijk en gemeenten samen geld in een tijdelijke integratie-uitkering hebben gestopt om de integratie en participatie van asielzoekers te bevorderen. Nu deze regeling is afgelopen en het totale aantal asielinstromers is achtergebleven bij de raming, wordt het overgebleven geld weer teruggegeven. Hiervoor ontvangen wij €27.000 terug. Voor de door ons opgenomen asielzoekers in november en december 2017 ontvangen wij € 41.000. In totaal wordt eenmalig €68.000 in 2018 ontvangen.

5. Schulden en armoede

Betreft een vergoeding in 2018 van € 20.000 en in 2019 en 2020 van € 16.000 ter versterking van het bestaande gemeentelijke armoede- en schuldenbeleid.

6. Overheveling en ontwikkelingen sociaal domein

In het Regeerakkoord is opgenomen dat het integreerbare deel van de integratie-uitkering sociaal domein met ingang van 2019 opgaat in de algemene uitkering. Het gaat om de volgende landelijke budgetten van in totaal €7,3 miljard:

- IUSD Wmo 2015, met uitzondering van Beschermd wonen, per saldo landelijk €2,3 miljard
- IUSD Jeugdhulp, met uitzondering van Voogdij/18+, per saldo landelijk €3,1 miljard
- IUSD Participatie, onderdeel Re-integratie klassiek landelijk €0,5 miljard
- IU Wmo 2007, met name huishoudelijk hulp landelijk €1,4 miljard

Het inweven in de maatstaven van de algemene uitkering is technisch gezien een zeer omvangrijke operatie. Er komen 26 nieuwe maatstaven bij (totaal zijn er nu ca. 100 maatstaven). Daarnaast wordt het geld ook verdeeld via bestaande maatstaven. De huidige integratie-uitkering sociaal domein houdt met ingang van 2019 op te bestaan. De herverdeeleffecten worden voorlopig opgeheven door introductie van een aparte suppletie-uitkering. De per saldo resterende voordelen worden veroorzaakt door andere ontwikkelingen (o.a. loon, prijs en volumegroei) binnen het sociaal domein.

Naar verwachting worden de verdeelmodellen sociaal domein in 2021 integraal aangepast. Een integrale nieuwe verdeling van de middelen voor nieuwe en oude taken sociaal domein wordt gebaseerd op een breed kwantitatief vervolgonderzoek. Voorafgaand aan dit onderzoek zal eerst een traject worden doorlopen om te komen tot een gedragen onderzoeksmethode.

De volgende onderdelen van de Integratie-uitkering Sociaal domein gaan nog niet over naar de algemene uitkering. Het gaat om een totaalbudget van €4,4 miljard, als volgt te specificeren:

- IUSD Wmo 2015 onderdeel Beschermd wonen landelijk € 1,7 miljard
- IUSD Jeugd onderdeel Voogdij/18+ landelijk €0,6 miljard
- IUSD Participatie onderdelen (voorheen) Wajong en WSW regulier werk landelijk € 1,9 miljard

Voor deze onderdelen worden nog aparte integratie-uitkeringen in stand gehouden. De verwachting is dat het onderdeel Voogdij/18+ en Wajong en WSW regulier werk per 2020 overgaan naar de algemene uitkering. Het onderdeel Beschermd wonen wordt, in afwachting van de ontwikkeling van het objectieve verdeelmodel, zo spoedig mogelijk na 2020 overgeheveld. Voor de onderdelen WSW en voorheen WSW/Beschut werk van de oude de integratie-uitkering Sociaal domein Participatie is weinig perspectief op overheveling naar de algemene uitkering.

7. Hoeveelheidsverschillen aantallen diverse maatstaven en overige kleine mutaties

Naast de mutatie in de algemene uitkering vanuit het Rijk wordt een deel van de mutatie veroorzaakt door onszelf ingebrachte basisgegevens zoals het aantal inwoners, woningen, huishoudens, bijstandsontvangers, mutaties WOZ-waarden, ed.

Ook zijn enkele kleine mutaties verwerkt m.b.t. DigiD en MijnOverheid, vergoeding Handelsregister (KvK), compensatie gemeentelijke kosten raadgevend referendum over de Wet inlichtingen- en veiligheidsdiensten, actualisatie maatschappelijke begeleiding inburgering en bijstelling van het aantal kinderen in armoede bij het CBS.

Overige informatie

Voortgang IBP

Op de departementen wordt met verschillende snelheden gewerkt aan uitwerkingsafspraken en mijlpalen. Per maatschappelijke opgave komen er verschillende akkoorden, afspraken en acties. Die zijn in deze meicirculaire nog niet concreet gemaakt. Er is dus nog geen informatie over bijvoorbeeld de enveloppe klimaat. Ook is de verdeling van het geld uit de knelpuntenpot sociaal domein nog niet bekend.

Transformatiefonds Jeugd

Het transformatiefonds is bedoeld de transformatiebeweging te bevorderen. Voor de jaren 2018 t/m 2020 komt jaarlijks € 36 miljoen beschikbaar, in totaal € 108 miljoen. De helft van dit fonds wordt door gemeenten gevoed (uitname via Gemeentefonds), de andere helft via het Rijk.

In juni 2018 zijn de 'spelregels' van het Transformatiefonds Jeugd gepubliceerd die in overleg met de VNG zijn opgesteld. Het geld is bestemd voor regionale transformatieplannen op het gebied van jeugd in verbinding met 18-, 18+ en onderwijs. Voor de jeugdzorgregio Rijnmond is met jaarlijks ruim €2,7 miljoen het meeste geld beschikbaar. De hoogte per regio is vastgesteld naar rato van het aantal kinderen tot 23 jaar op 1 januari 2018. Om voor het transformatiegeld in aanmerking te komen, moeten jeugdzorgregio's regionale deals jeugd afsluiten. De regio's moeten dit jaar een meerjarig transformatieplan opstellen, dat minimaal tot en met 2020 loopt. Tot 1 oktober kunnen plannen worden ingediend bij het ministerie. Deze worden door de Stuurgroep Zorglandschap, waarin Rijk, VNG, branches van aanbieders en cliëntenorganisaties zitten, beoordeeld. Of dit gevolgen heeft voor onze gemeentelijke bijdrage aan de Gemeenschappelijke regeling Jeugdhulp Rijnmond is niet bekend.

Opschalingskorting vanaf 2023

In 2023 wordt een nieuwe tranche uitgenomen wegens de opschalingskorting (met gevolg lagere apparaatslasten). Dit is nog buiten ons meerjarenperspectief en dus nog niet zichtbaar in de cijfers. Landelijk bedraagt de uitname € 130 miljoen vanaf 2023. Voor Albrandswaard is dat een korting van € 131.000 structureel vanaf 2023.

Er resteren nu nog twee jaartranches, een korting van € 135 miljoen in 2024 en een korting van € 140 miljoen in 2025. Bij de onderhandelingen rond het IBP heeft de VNG nog verwoede pogingen gedaan de opschalingskorting van tafel te krijgen, hetgeen mislukte.

Vervolg

De mutaties uit de circulaire worden meegenomen in de 2^e tussenrapportage 2018 en het nieuwe meerjarenperspectief van de begroting 2019-2022.

Met vriendelijke groet,

het college van de gemeente Albrandswaard,
de secretaris, de burgemeester,

Hans Cats

drs. Hans-Christoph Wagner